

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียน
อุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

The Learning Organization of School Administrators and Teachers in the
Ubonrat School Group under the Nakhon Ratchasima Secondary
Educational Service Area Office

กฤษฎิ์มินทร์ มณีฉาย | Kittimin Maneechai

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล | Faculty of Education, Vongchavalitkul University

Corresponding author e-mail: Kittimin1993@gmail.com

(Received: 31 May 2024 , Revised: 2 July 2024, Accepted: 11 July 2024)

บทคัดย่อ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมาและ (2) เพื่อเปรียบเทียบความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมาจำนวน 217คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางสำเร็จรูป เครจซี่และมอร์แกน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวม เท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ ค่าที ค่าเอฟโดยวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของตำแหน่งและระดับการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้; ผู้บริหารสถานศึกษา; ครู

ABSTRACT

The objectives of this research study are as follows: (1) To study the organizational learning of school administrators and teachers in the Ubolratana Group of Schools under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Educational Area Office, and (2) To compare the organizational learning of school administrators and teachers in the Ubolratana Group of Schools under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Educational Area Office, categorized by school size. This research is a quantitative study. The research sample consists of school administrators and teachers in the Ubolratana Group of Schools under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Educational Area Office, totaling 217 individuals. The research instrument used is a questionnaire. Data analysis involves calculating percentages, means, standard deviations, and conducting statistical hypothesis testing using t-tests and F-tests, with an analysis of variance to assess variability. The research of the study showed as follows: (1) The overall level of organizational learning among school administrators and teachers in the Ubolratana Group of Schools under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Educational Area Office is rated as high. When considering specific aspects, it is observed that all aspects are at a high level, with the highest average score in the systems thinking aspect, followed by personal knowledge. The lowest average score is found in the shared vision aspect. (2) The organizational learning of school administrators and teachers in the Ubolratana Group of Schools under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Educational Area Office, categorized by position, differs overall. Additionally, there are significant statistical differences when categorized by educational level. However, when categorized by school size, there is no statistically significant difference overall, at a significance level of 0.05.

Keywords: The learning organization; School Administrator; Teacher

บทนำ

จากความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทั้งทางด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศสิ่งเหล่านี้นำไปสู่สถานการณ์ของการแข่งขันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ประการสำคัญสำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 (พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ, 2556) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กล่าวถึงการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและเพื่อให้พัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ การดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายในการผลิตกำลังคนให้มี

ทักษะที่สำคัญ จำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

องค์การทางการศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องปรับตัวเพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ความสามารถในการปรับตัวขององค์กรเกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ของสมาชิกในองค์กร โดยการเรียนรู้จะช่วยให้องค์กรมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จึงจะเกิดการพัฒนาย่างรวดเร็วและยั่งยืน องค์กรจำเป็นจะต้องดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อพัฒนา งานและขีดความสามารถขององค์กร ให้มีความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จำเป็นต้องสร้างและพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างผลงานไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้ จึงจะทำให้องค์กร ปรับเปลี่ยนไปอย่างมีประสิทธิภาพ (จักรกริช อินทพันธ์, 2551 อ้างถึงใน รัตนาภรณ์ บุญกองชาติ, 2557)

องค์การทางการศึกษา มีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องแบบพลวัต (Dynamic) อยู่ตลอดเวลาภายใต้สภาวะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ดังนั้นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้จึงเป็นเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ การนำเอานวัตกรรมมาใช้ในองค์กร เพื่อก่อการเพิ่มผลผลิตและการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (ชานันท์ ขำขันมะลี, 2565)

การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (วรภัทร์ ภูเจริญ, 2551) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการขับเคลื่อนการบริหารให้มีลักษณะ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organisation) มีการบริหารพัฒนาก้าวหน้า และยั่งยืน โรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กรโรงเรียนไปสู่เป้าหมายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีประสิทธิผลและเป็นตัวขับเคลื่อนการบริหารจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) ไปสู่เด็กนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center Education) จะทำให้นักเรียนได้ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพด้วยตนเอง ส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

ในการบริหารความสำเร็จขององค์กรผู้บริหารจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มีความชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของบุคลากร โดยความรู้ต้องมีการเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการสร้างแรงจูงใจในการจัดการความรู้ และการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ต่อการเรียนรู้เพื่อที่จะสามารถให้บุคลากรในองค์กรมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งสภาพแวดล้อมเหล่านี้จะทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการสร้างองค์ความรู้ และเพิ่มพูนสมรรถนะที่จะ ก่อเกิดความก้าวหน้าในการดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน (พรพนา ศรีสถานนท์, 2562)จะเห็นได้ว่าการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและขับเคลื่อนสถานศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพของความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมและ

พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อจะส่งผลให้สถานศึกษาเกิดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 50 แห่ง มีหน้าที่ให้การสนับสนุนการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั้งระบบ มุ่งเน้นความสำคัญทั้งความรู้คู่คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาบุคลากร ในหน่วยงาน คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ให้มีคุณภาพ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพโดยเป็นไปเพื่อประโยชน์ ของเด็กนักเรียน มีพันธกิจเป้าประสงค์ ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ มีความพร้อม ทั้งทางด้านวิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพมีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู ปัญหาด้านบุคลากรจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ ในการทำงาน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำในการใช้ระบบการจัดการ คุณภาพ กระตุ้นให้เกิดบรรยากาศแห่งความไว้วางใจและความร่วมมือร่วมใจ รวมทั้งมีการ กระจาย อำนาจ ไปสู่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน ขณะเดียวกันต้องปรับปรุง หลักสูตรให้ สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่เน้นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้แนวใหม่ นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องเน้นการปรับปรุงบุคลากรทั้งครู นักเรียน รวมทั้งตนเองให้ทันกับความ เจริญเติบโตของ สังคมและโลก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา, 2566)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมาและเปรียบเทียบ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา เพื่อจะได้นำผลวิจัยมาเป็นแนวทางการพัฒนา สถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะที่จะก่อให้เกิด ความก้าวหน้าในการดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายร่วมของสถานศึกษา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเพื่อพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1 เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียน อุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

2 เพื่อเปรียบเทียบความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา การปฏิบัติงานและระดับการศึกษาแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น ครู จำนวน 507 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 โรงเรียน รวมทั้งหมด 507 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกนประชากร 507 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

3. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน
วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating
Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ทสเกล จำนวน 30 ข้อ โดยวัดองค์ประกอบการเรียนรู้ 5 ด้าน ของเชิงเก็บ คือ 1)
บุคคลมีความรอบรู้ (Personal Mastery) 2) การมีแบบแผนความคิด (Mental Model) 3) การมี
วิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share vision) 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) 5) การคิดเชิงระบบ
(System Thinking)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครราชสีมา เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามเสนอผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนสังกัดกลุ่มอุบลรัตน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เพื่อขอความ
อนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย พร้อมทั้งประสานขอความร่วมมือ
จากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้รูปแบบของ Google forms โดยส่งลิงค์ให้ผู้ตอบ
แบบสอบถาม

5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

5.1 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google
forms) มากรอกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.2 วิเคราะห์ข้อมูล ระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูใน
โรงเรียนสังกัดกลุ่มอุบลรัตน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยการหาค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ระดับการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน
ด้วยการหาค่า t-test และ F-test ในการวิเคราะห์ขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบโดยวิธีของเชฟเฟ
(Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

ตาราง 1 ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมาโดยภาพรวมและรายด้าน

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านบุคคลมีความรอบรู้	4.00	0.77	มาก	2
2. ด้านการมีแบบแผนความคิด	3.97	0.85	มาก	3
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	3.87	0.78	มาก	5
4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	3.95	0.82	มาก	4
5. ด้านการคิดเชิงระบบ	4.07	0.84	มาก	1
รวม	3.97	0.70	มาก	

จากตาราง 1พบว่า ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการคิดเชิงระบบ ($\bar{X}= 4.07$) รองลงมาคือ ด้านบุคคลมีความรอบรู้ ($\bar{X}= 4.00$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X}= 3.87$)

การเปรียบเทียบความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของตำแหน่ง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา		ครู		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคคลมีความรอบรู้	4.44	0.53	3.97	0.78	2.122*	.035
2. ด้านการมีแบบแผนความคิด	4.60	0.46	3.93	0.85	4.701*	.000
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.52	0.35	3.83	0.78	6.101*	.000
4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.59	0.31	3.91	0.82	6.461*	.000

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รอง ผู้อำนวยการสถานศึกษา		ครู		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5. ด้านการคิดเชิงระบบ	4.65	0.31	4.03	0.85	5.807*	.000
ภาพรวม	4.56	0.22	3.93	0.70	7.790*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมาที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษารักษาราชการแทน มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สูงสุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ ครู ($\bar{X} = 3.93$)

4.4 การเปรียบเทียบระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	ปริญญาดรี		สูงกว่าปริญญาดรี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคคลมีความรอบรู้	4.17	0.78	3.82	0.73	3.421*	.00
2. ด้านการมีแบบแผนความคิด	4.11	0.87	3.83	0.81	2.458*	.02
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.05	0.80	3.69	0.72	3.393*	.00
4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.08	0.88	3.82	0.73	2.292*	.02
5. ด้านการคิดเชิงระบบ	4.19	0.89	3.93	0.76	2.316*	.02
ภาพรวม	4.12	0.74	3.82	0.62	3.199*	0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคคลมีความรอบรู้ ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ ด้านการคิดเชิงระบบ ในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษานครราชสีมา ระดับปริญญาตรีมีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงกว่าการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

การเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียน อุบลรัตน์สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	ขนาดเล็ก (n=18)		ขนาดกลาง (n=62)		ขนาดใหญ่ (n=137)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านบุคคลมีความรอบรู้	3.99	0.68	3.86	0.67	4.07	0.82
2. ด้านการมีแบบแผนความคิด	4.10	0.90	3.93	0.73	3.97	0.90
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	3.87	0.84	3.79	0.70	3.91	0.81
4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	3.89	0.89	3.84	0.66	4.01	0.87
5. ด้านการคิดเชิงระบบ	3.97	0.89	3.99	0.72	4.11	0.88
รวม	3.96	0.76	3.88	0.59	4.01	0.74

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.01) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{X}$ = 3.96) และ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง ($\bar{X}$ = 3.88) ตามลำดับ

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

แหล่งความแปรปรวน		df	ss	MS	F	p
ด้านบุคคลมีความรอบรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.877	.938	1.569	.211
	ภายในกลุ่มรวม	214	127.981	.598		
		216	129.857			

ด้านการมีแบบแผนความคิด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่มรวม	2	.384			
		214	157.422	.192	.261	.771
		216	157.805	.736		
ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่มรวม	2	.649	.325		
		214	131.949	.527	.591	
		216	132.599	.617		
ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่มรวม	2	1.303	.652		
		214	144.094	.968	.382	
		216	145.397	.673		
ด้านการคิดเชิงระบบ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่มรวม	2	.780	.390		
		214	151.931	.549	.578	
		216	152.711	.710		
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่มรวม	2	.743	.372		
		214	106.800	.745	.476	
		216	107.543	.499		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 พบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคิดเชิงระบบ รองลงมา คือ ด้านบุคคลมีความรอบรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านความคิดให้เท่าทันกระแสของการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาความคิดจากการฟัง การอ่าน และการดู หรือ แลกเปลี่ยนทัศนคติกับผู้อื่น มีการใช้ระบบความคิดอย่างเป็นขั้นตอน มีการลำดับความสำคัญของงาน มีการวางแผนการปฏิบัติงาน และมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งมีสติและวิจารณญาณในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีเหตุผล และจำแนกสิ่งต่างๆด้วยความเข้าใจซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เจษฎา นกน้อย (2552) ได้กล่าวว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการองค์การที่ระดมสรรพ

กำลังจากบุคลากรทุกคนในองค์กร ในการวิเคราะห์ความต้องการ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และแสวงหาวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของละมัย สายแก้ว (2558) ได้ศึกษา ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 21 พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้อยู่ในระดับมาก

2 การเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของตำแหน่งโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ ด้านการคิดเชิงระบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพของตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการจะมีการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อพัฒนางานและขีดความสามารถขององค์กร ให้มีความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะมีการต้องสร้างและพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยที่ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างผลงานไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้ ซึ่งจากการผลักดันดังกล่าวจะทำให้สถาบันการศึกษาปรับเปลี่ยนไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานภาพของตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมสูงกว่าสถานภาพของตำแหน่งเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เพตเลอร์ เบอร์กอยและบอยเดล (Marquard & Reynold, 1994) ได้ให้ความหมายของ องค์กรแห่งการเรียนรู้ ว่าเป็นองค์กรที่มีบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ของบุคคลและกลุ่มให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยใช้กระบวนการคิด วิพากษ์วิจารณ์ เพื่อความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น มีวิธีการเรียนรู้ที่เป็นพลวัตโดยอาศัยการเรียนรู้ การจัดการ และการใช้ความรู้เป็นเครื่องมือไปสู่ความสำเร็จ ควบคู่ไปกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี พาลาด (2560) ได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า การเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ครูที่มีตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3 การเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคคลมีความรอบรู้ ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ ด้านการคิดเชิงระบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อฝึกการวิเคราะห์และจัดระดับความสำคัญของข้อมูล รวมทั้งมีการเข้าใจปัญหาและมีแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการปฏิบัติงานและสามารถแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน มีการทบทวนการปฏิบัติงานโดยใช้เหตุและผล มีการตรวจสอบอย่างละเอียด และมีการวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่างๆที่จะเกิดขึ้นในภายหลังมากกว่าครูที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารย์พานิช (2549) กล่าวว่าองค์การแห่งการเรียนรู้ คือ องค์กรที่มีความสามารถสูงต่อการรับรู้ ซึ่งหมายความว่ามีความไวต่อการเปิดรับ จับกระแสของสภาพแวดล้อมขององค์การอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการรับรู้การเปลี่ยนแปลง ทั้งที่เป็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร และการเอาใจใส่ข้อมูลเหล่านั้นนำมาปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงตัวเองการเอง องค์การการเรียนรู้มีการรับรู้และเรียนรู้ในทุกส่วนขององค์กร ไม่ใช่รับรู้และเรียนรู้เฉพาะกลุ่มผู้บริหารระดับสูง แต่รับรู้ในทุกกลุ่มและทุกระดับของพนักงานเมื่อมีการรับรู้และเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติ เรืองฤทธิ์ (2561) ศึกษาเรื่อง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่าผลการเปรียบเทียบความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรีโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

4 การเปรียบเทียบความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ ด้านการคิดเชิงระบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ ต่างก็มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่คล้ายกันโดยจะมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในทีม มีการแลกเปลี่ยนแนวความคิดใหม่ๆอยู่เสมอ มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีการแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับบุคคล อีกทั้งสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมแสดงความคิดเห็นต่อวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอย่างกว้างขวางและร่วมกันหาแนวทางการไปสู่เป้าหมายของวิสัยทัศน์สถานศึกษา หรือ นโยบายที่สถานศึกษากำหนดไว้ส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy & Miskel (2001) ได้ให้ความหมายไว้ว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่สมาชิกได้พัฒนาขยายขีดความสามารถของตนเพื่อการสร้างสรรค์และการบรรลุเป้าหมายแห่งงานอย่างต่อเนื่อง สมาชิกขององค์กรได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และองค์กรเองได้มีการขยายศักยภาพ เพื่อการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ละมัย สายแก้ว (2558) ได้ศึกษา ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ตามความ

คิดเห็นของผู้บริหารจำแนกตามขนาดโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกขนาดโรงเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับพบว่าไม่แตกต่างกัน ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกขนาดโรงเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับพบว่าแตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

การปรับเปลี่ยนทัศนคติด้านความคิดให้เท่าทันกระแสของการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาความคิดจากการฟัง หรือ แลกเปลี่ยนทัศนคติกับผู้อื่น มีการใช้ระบบความคิดอย่างเป็นขั้นตอน มีการลำดับความสำคัญของงาน รวมทั้งมีสติและวิจารณญาณในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีเหตุผลของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา รวมถึงตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ มีผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สถานภาพของตำแหน่งผู้อำนวยการ จะมีการจัดทำแผนพัฒนาองค์การให้มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อพัฒนางานและขีดความสามารถขององค์การ ผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โดยรวมสูงกว่าสถานภาพของตำแหน่งเป็นครู

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ผู้ศึกษามีประเด็นที่มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ควรเลือกเสนอแนะมาจากผลการวิจัยด้านที่มีการดำเนินการน้อยกว่าทุกด้าน เช่นด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้ครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายทั้งหมดของโรงเรียนและนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ควรให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกัน สร้างความไว้วางใจและความสามัคคีในทีมงาน ให้อิสระบุคลากรในการวางแผนและการปฏิบัติงาน เคารพในความคิดและการตัดสินใจร่วมกันในทีมงาน ให้บุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการพัฒนาทักษะด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

2.2 ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนอุบลรัตน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ศรีวิสัย. (2561). การประเมินความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยบุคลากรสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: องค์การการค้าสุสภา.
- เจษฎา นกน้อย. (2552). นานาทรรศนะการจัดการความรู้และการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2565). เอกสารประกอบการสอนวิธีการวิจัยทางการศึกษา. นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ฐิติ เรืองฤทธิ์. (2560). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษยมาศ สิทธิพันธ์. (2559). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริฉัตรตังชะนันท์. (2547). องค์กรอัจฉริยะ: องค์กรแห่งการเรียนรู้. วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, 9(2), 105-116.
- พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ. (2556). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัตนารณ์ บุญกองชาติ. (2557). สภาพและแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนคลองบางแก้ว (ภิรมย์ประชาราษฎร์) จังหวัดสมุทรปราการ. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี พาลาด. (2560). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ละมัย สายแก้ว. (2558). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

วรภัทร์ ภูเจริญ. (2551). *Learn how to learn: ให้ความรักก่อนให้ความรู้*. กรุงเทพฯ: อริชน.

วิจารณ์ พานิช. (2549). *การจัดการความรู้: ฉบับปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*.

กรุงเทพฯ: พริก หวาน กราฟฟิค.

สุทธยา อร่ามรัตน์. (2562). *ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 . งานนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.

Hoy, W. K. ,Miskel.C.G. (2001). *Educational Administration:Theory, Research and Practice*.(6th ed.) McGraw-hill International Edition.

Likert, Rensis. (1967). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – Hill.

Senge, P.M. (1990). *The Fifth Discipline: The art and practice of the learning organization*. New York: Doubleday.